

Vedlegg 1

1. FINANSIERING OG KRAV TIL SØKERE OG SØKNADER

1.1 Finansiering av hovedprosjektene

Midler fra verdiskapingsprogrammet skal komme som et tillegg til allerede eksisterende ordninger og ikke bli en erstatning for eksisterende virkemidler. Innovasjon Norge gir støtte til næringsutvikling og bedrifter, men prioriterer ikke tilrettelegging og infrastruktur. Verdiskapingsprogrammet kan støtte slik tilrettelegging og infrastruktur slik at villreinfjellet blir en ressurs for næringslivet. Støtten fra verdiskapingsprogrammet skal ikke gå til bedrifter, bedriftsutvikling eller som direkte støtte til næringsvirksomhet, det er bl.a. Innovasjon Norge sitt ansvar.

Hovedprosjektene får en rund sum penger fra programmet og må skaffe minst tilsvarende finansiering fra andre kilder. Det forutsettes altså at hovedprosjektene har 50 prosent egenfinansiering. Verdiskapingsprogrammet ønsker en slik egenfinansiering med regionale/lokale midler blant annet for å gi regionalt eierskap til hovedprosjektet, og for å få større samlet effekt av midlene. Egenfinansieringen skal brukes i tiltak og delprosjekter som oppfyller hovedprosjektets søknad og verdiskapingsprogrammets mål.

1.2 Prinsipper for samfinansiering

Opp til 50 % av utgiftene i hovedprosjektet kan dekkes av verdiskapingsprogrammets midler. Resten finansieres på annen måte. Det kan være:

- Egeninnsats fra de deltakende aktørene, etter nærmere avtalte prinsipper og timesatser.
- Andre ressurser som byggematerialer, kontor, bruk av maskiner.
- Midler fra de deltakende aktørene, næringsliv og andre, eller fra andre økonomiske tilskuddsordninger.

1.3 Andre økonomiske virkemidler

Det finnes en rekke virkemidler for å støtte utvikling av lokalsamfunn og næringsliv i distriktene. Disse administreres av ulike departementer og etater. Hovedprosjektene kan søke om tilskudd fra disse ordningene for å få dekket noe av sin egenfinansiering derfra.

Den mest aktuelle ordningen er de regionale utviklingsmidlene som fylkeskommunen disponerer og fordeler til Innovasjon Norge, kommunale og interkommunale næringsfond og lokale og regionale utviklingstiltak. Innovasjon Norge er den organisasjonen som forvalter det aller meste av statlige myndigheters bedriftsrettede midler. Finansieringstjenestene kan bestå av lån, tilskudd og garantier, eller en kombinasjon av disse. I denne sammenheng kan det være særlig grunn til å nevne "Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftsbasert vekst og utvikling", der Innovasjon Norge ønsker å gjøre mat- og landbruksrelaterte reiselivsbedrifter mer konkurransedyktige. Programmet skal også bidra til å styrke virksomheter når det gjelder matfaglige utfordringer og forretningsmessige forhold, eller reiselivsrettede aktiviteter på gården basert på aktivitetsbaserte opplevelser, lokal mat og kultur.

I tillegg kommer ordninger som Grønt reiseliv, Spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL) og Bygdeutviklingsmidler m.fl. Erfaringen fra verdiskapingsprogrammet på kulturminneområdet og "Naturarven som verdiskaper" er at prosjektene har klart å utløse mye midler fra disse støtteordningene. FoU-miljøer som knyttes til hovedprosjektet kan søke støtte fra relevante programmer i Norges forskningsråd som BIONÆR og MILJØFORSK, i den grad prosjektet faller inn under deres programplaner og utlysninger. Regionale forskningsfond er også en kilde til FoU-midler.

"Verdiskaping og næringsutvikling i fjellområdene" er en statlig satsing på næringsutvikling i fjellområdene som startet opp i 2013. Midlene skal nyttes til innsats på tvers av fylkeskommunene og skal bidra til nettverksbygging, økt kompetanse og innovasjon i fjellområdene. Oppland fylkeskommune har det overordnede ansvaret for forvaltningen av midlene. Siden 2013 har det blitt bevilget 10 mill. kr per år fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet til denne satsingen.

I noen av handlingsprogrammene til de regionale planene er det allerede prioritert og avsatt noe midler til prosjekter og tiltak som er relevante for dette verdiskapingsprogrammet. Søkere til hovedprosjekter bør vurdere om og eventuelt hvordan det kan utvikles et samspill med eller en videreutvikling av slike prosjekter som allerede er prioritert regionalt.

2. SØKNADER

2.1 Krav til søkere til hovedprosjekt

Prosjekteierne for hovedprosjektene blir ansvarlige for å tilse at de delprosjektene innenfor deres hovedprosjekt som får økonomisk støtte, er gjennomført i henhold til tilsagn og krav som brukes av staten. Av dette følger krav som har betydning for organisering og ansvar. Bak søknaden må det være en institusjon (juridisk person) som kan ta ansvaret for driften. Den som driver et hovedprosjekt må fordele midlene og delprosjektene til et bredt spekter av aktører. Søkerne må sannsynliggjøre at de har den nødvendige størrelse og kompetanse for å få til det aktørsamspillet og samarbeidet over tradisjonelle fag- og sektorgrenser som programmet legger opp til.

2.2 Krav til selve søknaden om hovedprosjekt

Verdiskapingsprogrammet har utviklet et eget sett søknadskriterier som er presentert under. Kriteriene skal sikre at resultater oppnås og at prosjektene fungerer godt både enkeltvis og samlet. Søknaden bør legge vekt på hvilke mål hovedprosjektet har, hvordan disse samsvarer med programmets overordnede mål, hvilke delprosjekter og tiltak som ønskes satt i gang for å nå målene, hvordan måloppnåelsen kan evalueres og hvordan hovedprosjektet forholder seg til andre planer og strategier i regionen, særlig de regionale planene for nasjonale villreinområder. I tillegg til utfylling av søknadsskjemaet oppfordres det til å sende inn mer utfyllende vedlegg. Søknaden bør ha en tidsramme på 3-5 år.

Søknadskriterier

1. Oppfylging av målsettingene i "Villrein fjellet som verdiskaper"

Det vil bli lagt vekt på at hovedprosjektene forholder seg aktivt til målsettingene i programmet og at de har forutsetninger for å nå oppsatte mål og gjennomføre hovedprosjektene på en god måte. Både hovedprosjektene og de enkelte delprosjektene innenfor disse skal ha målformuleringer, og det skal beskrives hvilke effekter en antar at de vil gi og hvordan de kan måles. De viktigste suksesskriteriene og kritiske faktorer skal gjøres rede for. Hovedprosjektene vil bli vurdert ut fra antatt effekt på miljøkvalitet, næringsutvikling og utvikling i lokalsamfunnene.

2. Størrelse og bredde på tiltak og delprosjekter

Hovedprosjektene skal inneholde et spekter av tiltak og delprosjekter som til sammen bygges opp til en helhet geografisk, tematisk eller begge deler. Det er et mål for programmet å vinne erfaringer med hvordan forskjellige tiltak kan virke sammen. Hovedprosjektene må være av en viss størrelse. Det må være mulig å vurdere effektene av tiltakene og å kunne skille dem fra andre aktiviteter som foregår parallelt. Hovedprosjekter med kun ett delprosjekt vil ikke bli prioritert.

3. Aktørsamspill

Hvordan er hovedprosjektene samarbeid med myndigheter, næringsliv og næringslivsorganisasjoner, andre organisasjoner, eventuelle kompetansesentre og besøkssentre for naturinformasjon? Det er viktig at hovedprosjektene gir godt grunnlag for aktørsamspill over tradisjonelle fag- og sektorgrenser. Samarbeid som kan være også ut over prosjektperioden vil bli vektlagt. Rolle- og ansvarsfordeling mellom ulike aktører bør være avklart.

4. Gjennomføringsevne

Hvor gode er aktørenes forutsetninger for, og vilje til å gjennomføre hovedprosjektet? Både hovedprosjektene og de enkelte delprosjektene innenfor disse skal ha en realistisk gjennomføringsplan, mht budsjett og annen ressursbruk, rutiner for involvering av samarbeidspartnere, tidsplaner osv.

5. Potensialet for verdiskaping

Hvor stor er sannsynligheten for at hovedprosjektet indirekte vil føre til økonomisk verdiskaping i distriktet? Har søkeren noen formening om hvordan miljømessige, sosiale, kulturelle og økonomiske verdiskapingseffekter kan måles?

6. Forankring lokalt og regionalt

Hvordan er hovedprosjektet forankret i lokalsamfunnene og i lokale og regionale politiske organer? Er det forankret i planer eller strategier for lokal og regional utvikling og verdiskaping, særlig de regionale planene for nasjonale villreinområder og handlingsprogrammene knyttet til disse? Bygger hovedprosjektet på planer og arbeid som er i gang? I så fall vil det ofte også være en forankring hos viktige aktører og deltakerne vil ha vært igjennom en modningsprosess, noe som vil kunne gi et godt utgangspunkt for videre arbeid. Er regional stats deltakelse ivarettatt?

7. Nytenkning, erfaring og formidling

Hvordan vil hovedprosjektene opparbeide erfaringer eller kunnskap som kan ha overføringsverdi og relevans for andre områder og tema? Hva kan man lære av prosjektet? Vil søkerne bidra til formidling? Prøves nytenkende og innovative ideer ut? Det er positivt hvis prosjektene selv knytter til seg FoU-miljøer.

8. Miljøvirkninger

Hovedprosjektene skal ha en positiv effekt for villreinbestandene og villreinområdene i de aktuelle geografiske regionene. Det skal beskrives hvilke effekter en antar at de vil gi og hvordan de eventuelt kan måles. Kan tiltak eller delprosjekter ha negativ innvirkning på

villreinen eller andre deler av miljøet og naturmangfoldet? Dette må beskrives og vurderes i søknaden.

9. Tilpasset geografisk avgrensning

Hovedprosjektene må ha en geografisk avgrensning som er tilpasset målsettingene. Innenfor dette kravet kan et hovedprosjekt omfatte områder i flere kommuner eller fylker, et eller flere lokalsamfunn, et eller flere nasjonale villreinområder eller planområder for de regionale planprosessene.

2.3 Innsending av søknader og søknadsbehandling

Søknader om hovedprosjekter sendes inn til [Miljødirektoratets elektroniske søknadssenter](#) (ESS) på fastsatt skjema, i tråd med kunngjøringen der og programplanen. I tillegg til utfylling av søknadsskjemaet, skal det leveres en prosjektbeskrivelse på maksimalt 5 sider der det redegjøres for planlagte delprosjekter og tiltak. Det bør også legges ved en mer spesifisert oversikt over budsjett og finansiering enn det som framgår av søknadsskjemaet.

Miljødirektoratet skal velge ut hovedprosjektene. Det legges vekt på hvordan søknadskriteriene er oppfylt. I behandlingsprosessen vil direktoratet etter behov kunne innhente råd fra en oppnevnt ressursgruppe og regionale myndigheter. Ved utvelgelsen vil det også bli lagt vekt på at det innenfor programmet skal være med hovedprosjekter som gir programmet erfaringer med forskjellige problemstillinger, forutsetninger og tilnærminger og fra et mangfold m.h.t. geografi, naturmiljø, organisering, arbeidsmåter og angrepsvinkler. Det kan som ledd i behandlingsprosessen være aktuelt å be om omarbeiding av søknader, og eventuelt også sammenkobling av ulike søknader, før sluttbehandlingen.